

**PROTOCOL DE
PREVENCIÓ I
ACTUACIÓ DAVANT
L'ABÚS I
ASSETJAMENT
SEXUAL
FCEDF**

INTRODUCCIÓ

La violència sexual constitueix una de les formes més greus de vulneració dels drets fonamentals, afectant la dignitat, la integritat física i moral i la llibertat sexual de les persones. Els efectes de la violència sexual són devastadors i poden generar seqüeles psicològiques, emocionals i socials de llarga durada, especialment en col·lectius vulnerables com infants, adolescents, persones amb discapacitat i dones. La població esportiva, i en particular els/de les esportistes amb discapacitat física, pot trobar-se en un entorn d'alta confiança i dependència cap a entrenadors/es, tècnics/ques i personal de suport, fet que incrementa el risc de vulnerabilitat i la necessitat de mecanismes específics de protecció.

L'objectiu principal del protocol és establir mesures clares i efectives per garantir que totes les activitats esportives organitzades per la FCEDF, així com aquelles en què hi participen els seus membres, es desenvolupin en un entorn segur, saludable i respectuós amb els drets de totes les persones. Aquest protocol no només preveu la detecció i actuació davant situacions de risc, sinó que també promou la sensibilització, la formació contínua i la participació activa de tots els agents implicats (esportistes, tècnics, famílies i personal directiu) en la prevenció de la violència sexual.

La Federació Catalana d'Esports de Persones amb Discapacitat Física (FCEDF), en compliment del seu deure de protecció i d'acord amb la normativa catalana i estatal vigent, aprova el present Protocol de prevenció i actuació davant l'abús i l'assetjament sexual, amb l'objectiu de garantir entorns esportius segurs, respectuosos i lliures de qualsevol forma de violència.

La seva finalitat és garantir un marc estable de governança, participació, transparència i qualitat esportiva dins aquesta modalitat.

1. DECLARACIÓ DE PRINCIPIS

La FCEDF afirma de manera clara i inequívoca que no tolerarà cap forma de violència sexual dins del seu àmbit d'actuació. Aquest compromís es basa en el respecte als drets humans i en la responsabilitat de garantir entorns segurs i inclusius. Els principis que guien aquest protocol són els següents:

- **Tolerància zero:** qualsevol conducta d'abús, assetjament o violència sexual és inadmissible i serà tractada amb la màxima diligència.
- **Protecció de la persona víctima:** la prioritat és garantir la seguretat i el benestar de la persona afectada, evitant la revictimització i assegurant l'accés a suport psicològic, legal i social.
- **Confidencialitat i transparència:** els processos de gestió de denúncies es conduiran amb la màxima discreció, preservant la intimitat de totes les parts, i alhora amb un registre clar i accessible per a les autoritats competents.
- **Prevenió activa:** la FCEDF implementarà accions de sensibilització, formació obligatòria i normes de conducta específiques per a totes les persones vinculades a la federació.
- **Responsabilitat compartida:** totes les persones que formen part de la FCEDF tenen l'obligació d'informar i intervenir davant situacions de risc, promovent una cultura de respecte i de seguretat.
- **Garantia de recursos i mesures cautelars:** la federació establirà mecanismes per prendre mesures preventives immediates quan existeixin indicis de violència sexual.
- **Formació i conscienciació continuada:** es garantirà la formació periòdica de tot el personal, esportistes i famílies, amb especial èmfasi en la prevenció, detecció i actuació davant l'abús i l'assetjament sexual.
- **Inclusió i igualtat:** totes les mesures adoptades respectaran la diversitat, promovent la igualtat de gènere i la inclusió de persones amb discapacitat i de col·lectius LGBTI.

La FCEDF entén que el compliment d'aquests principis és fonamental per consolidar un entorn esportiu basat en la confiança, el respecte i la seguretat de totes les persones implicades en l'esport adaptat. Aquest protocol reflecteix el compromís institucional de la

federació amb la salut, el benestar i la dignitat dels esportistes, treballadors/es i col·laboradors/es.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquest protocol és d'aplicació **a tota l'activitat de la FCEDF**, tant interna com externa, i té com a objectiu garantir un entorn segur i respectuós per a totes les persones vinculades a l'entitat. Afecta tots els col·lectius que interactuen dins de l'organització, incloent:

- **Esportistes:** de totes les categories i disciplines, tant professionals com amateurs.
- **Personal tècnic i entrenadors/es:** incloent monitors/es, entrenadors/es, preparadors/es físics/ques i assessors/es tècnics/es.
- **Personal mèdic i de suport:** metges, fisioterapeutes, psicòlegs/es, nutricionistes i qualsevol professional de suport a l'esportista.
- **Personal directiu i administratiu:** responsables de l'organització, gestió i coordinació d'activitats.
- **Voluntariat:** persones que col·laboren de manera voluntària en les activitats, competicions i esdeveniments.
- **Persones col·laboradores externes:** incloent patrocinadors, proveïdors i qualsevol professional extern que participi en activitats vinculades a la FCEDF.

Aquest protocol és **aplicable en qualsevol situació vinculada a la FCEDF**, incloent:

- **Entrenaments i sessions tècniques:** assegurant que els espais i les pràctiques siguin segures.
- **Competicions i esdeveniments esportius:** garantint la prevenció de conductes inapropiades abans, durant i després de les activitats.
- **Concentracions, viatges i estades:** establint protocols clars en contextos on els participants es troben fora del seu entorn habitual.
- **Activitats formatives i cursos:** assegurant que la transmissió de coneixements es realitzi en un entorn respectuós.

- **Comunicacions digitals i xarxes socials:** incloent l'ús responsable de plataformes digitals, imatges, vídeos i missatges, prevenint qualsevol forma d'assetjament virtual.

En definitiva, **totes les persones i situacions vinculades a la FCEDF** estan subjectes a aquest protocol, amb l'objectiu de crear un entorn segur, inclusiu i lliure de violència o assetjament sexual.

3. DEFINICIONS

Per aplicar aquest protocol de manera clara i uniforme, es defineixen els conceptes clau relacionats amb la violència i l'assetjament sexual:

- **Violència sexual:** qualsevol conducta de caràcter sexual no consentida, ja sigui amb contacte físic (com tocaments no desitjats) o sense contacte (com comentaris sexuals no desitjats). Aquesta conducta pot tenir un impacte psicològic i emocional greu per a la persona afectada.
- **Assetjament sexual:** comportament verbal, no verbal o físic de naturalesa sexual que és **no desitjat** i que atempta contra la dignitat d'una persona. Això inclou bromes sexuals, insinuacions, gestos, mirades lascives o qualsevol acció que creï un entorn intimidatori o hostil.
- **Abús sexual:** qualsevol conducta sexual basada en una relació de **poder, autoritat o confiança**, especialment greu quan afecta **menors d'edat**. L'abús sexual pot incloure coerció, manipulació o explotació, i té un impacte profund en el desenvolupament emocional i psicològic de la persona.
- **Grooming:** procés progressiu de **manipulació i captació amb finalitats sexuals**, especialment orientat a menors. Pot incloure contacte digital, regals, enganys o intents de generar dependència emocional per després explotar-la sexualment.
- **Còmplices:** persones que tenen **coneixement d'una situació de violència sexual** i no actuen per evitar-la o denunciar-la. La passivitat davant d'aquestes situacions contribueix a perpetuar el risc i el dany.
- **Bullying (assetjament entre iguals):** comportament agressiu, reiterat i no desitjat, de naturalesa física, verbal o psicològica, que es produeix entre iguals i

que genera un desequilibri de poder. Pot causar dany físic, emocional o social a la víctima i inclou insults, humiliacions, aïllament o agressions.

- **Ciberassetjament (ciberbullying):** forma de bullying que es produeix a través de mitjans digitals (xarxes socials, missatgeria, correu electrònic, etc.), mitjançant l'enviament de missatges ofensius, difusió d'imatges o continguts humiliants o qualsevol conducta que vulneri la dignitat de la persona en l'entorn digital.
- **Abús de poder:** ús indegut d'una posició d'autoritat, confiança o influència per obtenir beneficis personals o sotmetre una altra persona. En l'àmbit esportiu, es pot manifestar en relacions entrenador/a–esportista o personal tècnic–esportista.
- **Revictimització:** situació en què la persona víctima torna a patir danys psicològics o emocionals com a conseqüència d'una mala gestió del procés (per exemple, exposició innecessària, manca de confidencialitat o qüestionament del seu relat).

Aquestes definicions serveixen de base per **identificar conductes de risc** i establir els mecanismes d'actuació corresponents.

4. SITUACIONS I CONDUCTES DE RISC

Per tal de prevenir la violència i l'assetjament sexual, aquest protocol identifica conductes específiques considerades **inacceptables** dins de la FCEDF:

- **Comentaris o bromes de contingut sexual:** inclou acudits, comentaris insinuants o qualsevol discurs que tingui connotació sexual i no sigui desitjat per la persona.
- **Mirades lascives o gestos sexuals:** accions no verbals que generen incomoditat o intimidació.
- **Contacte físic inadequat:** abraçades, tocaments o qualsevol interacció física que no sigui apropiada dins del context esportiu i professional.
- **Propostes sexuals explícites o implícites:** invitacions, suggeriments o insinuacions de naturalesa sexual que posin la persona en situació de pressió o vulnerabilitat.

- **Novatades amb connotació sexual:** activitats d'iniciació o rituals que impliquin humiliar o exposar sexualment una persona.
- **Ús inadequat de xarxes socials o imatges:** difusió d'imatges compromeses, comentaris sexuals online o qualsevol acció digital que vulneri la intimitat o dignitat de les persones.

Aquestes conductes **no només són inapropiades**, sinó que poden tenir **conseqüències legals i disciplinàries** dins i fora de la FCEDF. A més, poden generar un **entorn insegur, hostil i perjudicial per al desenvolupament personal i esportiu**.

5. SITUACIONS I CONDUCTES DE RISC

La FCEDF adoptarà un conjunt de mesures destinades a prevenir qualsevol situació de violència o assetjament sexual i a garantir un entorn segur per a totes les persones vinculades. Aquestes mesures inclouen:

1. Designació d'un/a Delegat/da de Protecció:

Es tracta d'una persona amb formació específica en prevenció i gestió de casos de violència sexual i assetjament. Actuarà com a figura de referència dins de l'entitat, accessible per a totes les persones, i garantirà la confidencialitat i el seguiment adequat de les denúncies.

2. Protocols segurs de selecció i contractació:

Tots els processos de selecció i contractació de personal tècnic, esportistes i voluntariat inclouran verificacions i filtres per assegurar que les persones seleccionades compleixin els requisits ètics i professionals, minimitzant el risc de situacions d'abús o assetjament.

3. Implantació obligatòria de codi de conducta:

Totes les persones vinculades a la FCEDF hauran de conèixer el codi de conducta que estableixi normes clares sobre comportament professional, respecte i prohibició de qualsevol conducta de caràcter sexual inapropiat.

4. Normes específiques per a viatges, pernoctacions i ús d'espais:

Es definiran protocols clars per a activitats fora del centre habitual, incloent allotjaments, desplaçaments i ús de vestuaris o altres espais comuns, per prevenir situacions de risc i garantir la seguretat de tothom.

6. DELEGAT/DA DE PROTECCIÓ

La FCEDF designarà un/a Delegat/da de Protecció amb les següents responsabilitats:

- Ser la **figura de referència** per a totes les persones que vulguin comunicar situacions de violència sexual o assetjament.
- Garantir **accessibilitat i disponibilitat** per atendre denúncies o consultes.
- Assegurar **confidencialitat i discreció** en tot el procés.
- Proporcionar **acompanyament** a la víctima durant tot el procés de denúncia i actuació.
- Coordinar amb altres òrgans de l'entitat les accions preventives i correctives.

La delegada de protecció de la FCEDF és la Sra. Montserrat Gràcia Martí.

Contacte: delegatproteccio@esportadaptat.cat / 665 92 83 97

7. COMITÈ ASSESSOR

Es crea un **òrgan col·legiat** encarregat de valorar les situacions comunicades i proposar mesures:

- Avaluar els casos rebuts amb **objectivitat i imparcialitat**.
- Proposar **mesures cautelars** immediates per protegir les parts afectades.
- Recomanar **mesures disciplinàries** segons la gravetat i les proves disponibles.
- Garantir el **respecte als drets de totes les parts**, incloent la presumpció d'innocència i el dret a la defensa.

El Comitè Assessor estarà integrat per les següents persones:

- President/a de la FCEDF.
- El/la delegat/da de protecció.

- Direcció tècnica de la FCEDF.
- Un/a membre de la Junta Directiva de la FCEDF.

8. CANALS I FORMES DE COMUNICACIÓ

Qualsevol persona que sigui víctima de violència sexual, assetjament sexual o qualsevol conducta de naturalesa sexual no desitjada, així com qualsevol persona que tingui coneixement d'aquestes situacions, podrà sol·licitar ajuda de manera **verbal o escrita**.

La sol·licitud d'ajuda s'haurà d'adreçar al/la **Delegat/da de Protecció de la FCEDF**, actualment:

Montserrat Gràcia Marti

Correu electrònic de contacte: delegatproteccio@esportadaptat.cat

Telèfon: 665 92 83 97

Les comunicacions podran realitzar-se:

- **De forma verbal**, mitjançant una entrevista directa.
- **De forma escrita**, mitjançant l'imprès oficial annexat en el present o per correu electrònic segur.

Totes les comunicacions estaran subjectes a **confidencialitat estricta** i només seran accessibles per les persones responsables de la gestió del cas, d'acord amb la normativa vigent de protecció de dades.

9. PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ

El present protocol estableix un **procediment clar, ordenat, garantit i de compliment obligatori** davant de qualsevol comunicació, denúncia o sospita de situació de risc relacionada amb violència sexual o assetjament, amb independència de la seva gravetat o naturalesa, assegurant la protecció de les persones afectades i el respecte als drets de totes les parts implicades.

1. Recepció de la comunicació

La comunicació dels fets podrà ser realitzada per la persona afectada o per qualsevol

altra persona que tingui coneixement de la situació, a través dels canals habilitats.

La recepció de la comunicació correspondrà al/la **Delegat/da de Protecció de la FCEDF**, o a qualsevol altre canal oficial establert, garantint en tot moment la **confidencialitat**, l'escolta activa i l'atenció adequada.

2. Valoració inicial i adopció de mesures cautelars

Un cop rebuda la comunicació, el/la Delegat/da de Protecció durà a terme una **valoració inicial immediata del risc**, amb la finalitat d'adoptar **mesures cautelars preventives** destinades a protegir la persona afectada.

Aquestes mesures podran incloure, entre d'altres:

- Retirar llicència esportiva de forma preventiva.
- Separació temporal de les parts implicades.
- Restricció de contactes en activitats federatives.
- Adaptació d'espais, funcions o horaris.

Les mesures cautelars tindran caràcter **preventiu, provisional i no sancionador**, i no suposaran en cap cas un avançament de la resolució final.

3. Recollida d'informació

Es procedirà a la **recollida sistemàtica d'informació**, incloent declaracions, testimonis i qualsevol element probatori disponible, amb criteris d'**objectivitat, imparcialitat, confidencialitat i respecte a la dignitat de les persones**, evitant qualsevol forma de revictimització.

4. Informe tècnic del Comitè Assessor

El **Comitè Assessor** analitzarà la informació recollida i elaborarà un **informe tècnic**, que haurà d'incloure:

- La valoració dels fets comunicats.
- L'anàlisi del risc existent.
- La proposta de mesures cautelars, preventives o disciplinàries dins de l'àmbit

de la FCEDF.

Aquest informe tindrà caràcter previ i fonamentarà les actuacions posteriors.

5. Resolució interna i derivació a la FEDDF

Un cop elaborat l'informe tècnic, l'òrgan competent de la **FCEDF** adoptarà, si escau, les mesures que corresponguin dins del seu àmbit d'actuació.

Tots els casos comunicats, amb independència de la seva tipologia, gravetat o resultat de la valoració interna, seran **derivats i comunicats a la FEDDF**, acompanyant l'informe tècnic i la documentació pertinent.

Aquesta derivació tindrà per objecte:

- Garantir la coordinació institucional.
- Permetre l'actuació de la FEDDF dins del seu àmbit competencial.
- Assegurar criteris unificats de protecció, prevenció i resposta disciplinària.

La derivació es realitzarà respectant estrictament:

- La normativa de protecció de dades personals.
- Els drets fonamentals de totes les parts implicades.
- Els principis de confidencialitat, proporcionalitat i seguretat jurídica.

PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ



10. ATENCIÓ A LES VÍCTIMES

La FCEDF garanteix un **acompanyament integral** a les persones afectades:

- **Confidencialitat:** protecció de la identitat i informació personal.
- **Protecció davant represàlies:** assegurant que la víctima no pateixi conseqüències per haver denunciat.
- **Suport psicològic i jurídic:** accés a professionals per ajudar a gestionar l'impacte emocional i legal.
- **Respecte absolut a la voluntat de la víctima:** les accions es duen a terme sempre tenint en compte les decisions i necessitats de la persona afectada.

11. AVALUACIÓ I SEGUIMENT

- El protocol serà **revisat periòdicament** per adaptar-lo a noves necessitats, normatives o incidències detectades.
- Es mantindrà un **registre confidencial de casos**, d'acord amb la normativa de protecció de dades, que permetrà fer **seguiment, anàlisi i millora contínua** del protocol.

ANNEX 1: IMPRÈS DE SOL·LICITUD D'AJUDA I NOTIFICACIÓ DE SITUACIÓ D'ASSETJAMENT O VIOLÈNCIA SEXUAL

1. PERSONA SOL·LICITANT (Marqueu una opció)

- Persona afectada
 Una altra persona que comunica els fets (testimoni, familiar, company/a, etc.)

En cas que la sol·licitud la presenti una persona diferent de l'afectada, indiqueu la relació amb la persona afectada:

2. PERSONA SOL·LICITANT

Nom i cognoms: **NIF:**

Sexe: Dona Home Altres **Edat:**

Rol / Estament dins la FCEDF (esportista, tècnic/a, entrenador/a, àrbitre/a, personal mèdic, voluntariat, etc.):

Telèfon de contacte: **Correu electrònic (si escau):**

3. PERSONA MENOR D'EDAT (Omplir només en cas que la persona afectada sigui menor d'edat)

Nom i cognoms del pare, mare o tutor/a legal:

Relació amb el/la menor: **Telèfon de contacte:**

Correu electrònic:

4. DESCRIPCIÓ DELS FETS

Descriviu de la manera més clara possible els fets ocorreguts, indicant: Persones presumptament implicades, conductes observades o patides, possible existència de testimonis i qualsevol altra informació rellevant

.....
.....
.....
.....
.....

5. DADES TEMPORALS I ESPACIALS DELS FETS

Data: **Hora aproximada:** **Lloc (instal·lació, viatge, entrenament, competició, xarxes socials, etc.):**

6. SOL·LICITUD

Mitjançant aquest imprès,

Sol·licito l'inici del Protocol d'actuació davant la violència sexual i l'assetjament de la FCEDF, així com l'adopció de les mesures de protecció que es considerin oportunes. Declaro que la informació facilitada és veraç segons el meu coneixement i entenc que serà tractada amb absoluta confidencialitat.

7. LLOC, DATA I SIGNATURA

Lloc i Lloc: **Signatura de la persona sol·licitant:**